

Wsparcie władz wobec Umów zbiorowych mających na celu polepszenie standardu życia społeczeństwa

Wsparcie władz wobec Umów zbiorowych mających na celu polepszenie standardu życia społeczeństwa

- **Rząd kieruje działania wspierające o wartości około 80 miliardów koron w okresie trwania umów zbiorowych, mające na celu stabilizację i poprawę warunków osób na rynku pracy.**
- **Wydłużony urlop rodzicielski, niższy podatek dochodowy, zwiększony zasiłek rodzinny i łatwiejszy zakup mieszkania.**
- **Działania pomogą najbardziej osobom młodym oraz o niskich dochodach.**

Rząd poinformował przedstawicieli rynku pracy o swojej gotowości, aby wesprzeć porozumienie w sprawie umowy zbiorowej poprzez działania, mające na celu stabilizację ekonomiczną oraz poprawę warunków osób na rynku pracy. Warunkiem działań rządowych jest współpraca organów władzy z przedstawicielami rynku pracy, aby poprawić wzajemną zależność polityki ekonomicznej i umów zbiorowych oraz nowych metod działania na rynku pracy. Jest to najlepszy sposób na zapewnienie ekonomicznego dobrobytu i tworzenia wartości, poprawę warunków życia społeczeństwa oraz stworzenie warunków do obniżki stóp procentowych.

Rząd przedstawi w parlamencie lub przyczyni się w inny sposób do następujących działań, które mają wejść w życie w latach 2019 do 2022:

Podatek dochodowy

1. Powstanie trzystopniowy system podatkowy z nowym progiem podatkowym dla najmniej zarabiających. Celem tego działania jest zwiększenie dochodu rozporządzalnego grupy osób o najniższych dochodach o dziesięć tysięcy koron miesięcznie.
2. Wartość rzeczywista kwoty wolnej od podatku pozostanie niezmienna w okresie wprowadzania zmian, a po jego zakończeniu osobista ulga podatkowa (*persónuafsláttur*) i progi podatkowe zostaną zwiększone ponad inflację o wartość równą wzrostowi wydajności.
3. Wycofane zostanie współkorzystanie z progów podatkowych u osób prowadzących wspólne gospodarstwo domowe.

Urlop rodzicielski

4. Urlop rodzicielski (*fæðingarorlof*) wydłużony się z dziewięciu do dziesięciu miesięcy na początku 2020 roku, a z początkiem 2021 roku będzie trwał 12 miesięcy. Dalej będzie bazował na indywidualnym prawie do wzięcia urlopu dla każdego z rodziców, częścią urlopu będzie się można podzielić. Władze zastrzegają sobie prawo do zabezpieczenia na przyszłość. Władze rezerwują sobie prawo do zabezpieczenia na przyszłość spójności w uzyskiwaniu przychodu i rozporządzaniu kapitału wskazanych funduszy na rynku pracy (Funduszu Gwarancyjnego Świadczeń Pracowniczych, Funduszu Wypłat Rodzicielskich, funduszy rehabilitacji zawodowej, Funduszu Pracy), przy czym równocześnie udział podatku od wynagrodzenia (*tryggingagjald*) w finansowaniu ubezpieczeń społecznych przyjmie stałą formę.

Zasiłek rodzinny

5. Progi dochodowe zmniejszające zasiłek rodzinny (*barnabætur*) wzrosną do 325 tysięcy koron miesięcznie w 2020 roku.

Rynek mieszkań

- 6.** Wkład do powszechnego systemu budownictwa mieszkaniowego zostanie zwiększony o dwa miliardy koron każdego roku, czyli razem o sześć miliardów koron w latach 2020–2022. Dzięki temu zakłada się, że będzie można rozdysponować początkowy wkład kapitałowy do budowy nawet 1800 mieszkań w latach 2020–2022.
- 7.** Wspólnie z przedstawicielami rynku pracy postaramy się znaleźć rozsądne rozwiązania i formy ich realizacji, aby ułatwić osobom młodym i o niskich dochodach zakup pierwszego mieszkania. Jednym z możliwych rozwiązań jest udzielenie specjalnego kredytu (np. Fundusz Hipoteczny Íbúðalánasjóður), gdzie warunkiem byłoby, że kwota kapitału głównego będzie odpowiadać konkretnemu udziałowi w wartości rynkowej nieruchomości. Tego rodzaju „kredyty udziałowe” miałyby niższe oprocentowanie oraz kwoty rat w pierwszych latach, co pomogłoby osobom o niskich dochodach obejść przeszkodę wkładu własnego, gdyż wymóg wkładu własnego byłby mniejszy. Właściciel udziałów otrzymałby zwrot kapitału, kiedy mieszkanie zostanie sprzedane lub kredyt spłacony do wartości katastralnej.
- 8.** Wsparcie władz przy zakupie pierwszego mieszkania dotyczy również osób, które nie były właścicielami nieruchomości przez 5 lat i spełniają określone warunki.
- 9.** Możliwe będzie rozdysponowanie tej części składki na fundusz emerytalny, która wyszczególniona jest jako odrębna własność do zakupu mieszkania. Wypłata ta byłaby zwolniona z podatku oraz ograniczona w czasie i do konkretnej wysokości.
- 10.** Możliwość wykorzystania dodatkowych składek emerytalnych do spłaty kredytu na mieszkanie na własny użytek zostanie przedłużona o dwa lata, od 1 lipca 2019 do 30 czerwca 2021.
- 11.** Przepisy prawa najmu zostaną zrewidowane pod kątem poprawy sytuacji prawnej najemców, między innymi ze względu na ochronę najemców w przypadku podwyżki kwoty czynszu oraz poprawy sytuacji prawnej najemców na koniec okresu umowy najmu.
- 12.** Zwiększona elastyczność w wynajmie części mieszkania.
- 13.** Zwiększone wsparcie organizacji zrzeszających najemców.

14. Zostanie stworzona platforma współpracy między organami władzy a innymi zainteresowanymi stronami, aby mieć lepszy wgląd na sprawy związane z planowaniem i budownictwem oraz e-administracją. Również zostaną uproszczone procedury w tym zakresie.
15. Gminy otrzymają narzędzia prawne, które pozwolą wymagać, aby nawet do 25% powstających budynków według nowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczonych było pod budownictwo mieszkaniowe, mieszkania socjalne lub inne mieszkania na wynajem, bez względu na to, czy właścicielem gruntu jest gmina, państwo czy osoba prywatna.
16. Władze krajowe oraz Miasto Reykjavík doszły do porozumienia w sprawie zagospodarowania terenu Keldnaland. Jednym z celów jest m.in. mieszanie się różnych grup społecznych, a także umowa odnośnie udziałów i realizacji projektu.
17. Zwiększona zostanie współpraca instytucji państwowych, których rolą jest zbieranie i przekazywanie informacji o rynku mieszkaniowym. Powstanie prężna platforma współpracy instytucji państwowych, które będą pracować nad wspólnymi definicjami, które pomogą w opracowaniu analiz odnośnie informacji o rynku mieszkaniowym
18. Rząd będzie pracował nad wprowadzeniem propozycji grupy specjalnej ds. kryzysu mieszkaniowego w porozumieniu z przedstawicielami rynku pracy oraz władzami lokalnymi. Fundusz Hipoteczny będzie odpowiedzialny za monitorowanie propozycji w porozumieniu z Kancelarią Premiera, Ministerstwem Finansów i Gospodarki, Ministerstwem Polityki Społecznej, Ministerstwem Transportu i Samorządu Lokalnego oraz Ministerstwem Środowiska i Zasobów Naturalnych

Sprawy emerytalne

19. Podczas rozmów władz z przedstawicielami organizacji zrzeszających pracodawców i pracowników zostały omawiane różne pomysły zmian w organizacji spraw emerytalnych oraz uprawnienia członków systemu emerytalnego. Władze ogłosiły swoją gotowość do rozpoczęcia współpracy z przedstawicielami rynku pracy, mającej na celu całkowitą reorganizację polityki emerytalnej, która wymaga dokładności i czasu. Pośród tematów, które reorganizacja miałaby objąć są organizacja i budowa systemu emerytalnego i uprawnień emerytalnych, zrównoważenie systemu emerytalnego, treść ochrony ubezpieczeniowej, zrównanie obciążenia rentowego pomiędzy funduszami emerytalnymi, zakres i wykorzystanie dodatkowych składek emerytalnych, założenia aktuarialne, współgranie powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych z wypłatami z funduszu emerytalnego, ogólne warunki działalności funduszy emerytalnych, inwestycje funduszy i nadzór nad ich działalnością.

20. Następujące sprawy będą dla władz priorytetowe:

i. Obowiązek wpłaty 15,5% od podstawy wynagrodzenia do wyliczenia składki na fundusz emerytalny zostanie usankcjonowany prawnie (minimum).

ii. Możliwy będzie podział obowiązkowej składki emerytalnej w ten sposób, że co najmniej 12% będzie przeznaczony na uprawnienia z ubezpieczenia wzajemnego (dział ubezpieczeń wzajemnych), a do 3,5% będzie można przeznaczyć na wskazaną odrębną własność. Dokładne przepisy dotyczące podziałów zostaną sformułowane w postanowieniach funduszy emerytalnych.

iii. Umożliwione będzie wykorzystanie wskazanej odrębnej własności do: a) kupna mieszkania z wykorzystaniem oszczędności, b) obniżenia kwoty kapitału pozostającej do spłaty indeksowanego kredytu mieszkaniowego lub c) do obniżenia rat kredytu lub kwoty kapitału pozostającej do spłaty nieindeksowanego kredytu mieszkaniowego. Ten program będzie ograniczony w czasie i do konkretnej kwoty i zrealizowany w sposób, który nie zaburzy równowagi systemu emerytalnego. Szczegółowa realizacja programu zostanie uzgodniona z władzami i przedstawicielami organizacji zrzeszających pracodawców i pracowników.

iv. Rewizja wieku emerytalnego w bliskim porozumieniu z organizacjami zrzeszającymi pracodawców i pracowników.

Dumping socjalny

21. Skuteczna walka z nieuczciwymi praktykami firm zmieniających swoje wpisy w rejestrze przedsiębiorstw (*kennitöluflakk*). Jej podstawą będą wspólne propozycje Islandzkiej Konfederacji Pracodawców (*Samtök atvinnulífsins*) i Islandzkiej Konfederacji Pracy (*Alþýðusamband Íslands*), a także propozycje Urzędu Skarbowego. Propozycje zawierają m.in. możliwość wprowadzenia czasowego zakazu kierowania firmą z ograniczoną odpowiedzialnością w konkretnych przypadkach (zakaz prowadzenia działalności gospodarczej) dla przedstawicieli firm. Ponadto wiele innych przepisów zostanie zaostrzonych.
22. Uprawnienia do nakładania kar zostaną zwiększone, w porozumieniu z przedstawicielami rynku pracy, jeżeli pracodawca nie będzie przestrzegał zapisów o minimalnej płacy pracownika.
23. Powstanie stała grupa doradcza, składająca się z przedstawicieli władz i rynku pracy, która będzie odpowiedzialna za tworzenie wspólnej polityki i działań przeciw nadużyciom na rynku pracy.
24. Organy władzy, posiadające jurysdykcję na rynku pracy (policja, Urząd Skarbowy, Inspekcja Pracy, Urząd Pracy) podpiszą formalne porozumienie dotyczące zorganizowanej współpracy przeciwko nadużyciom na rynku pracy. Sformalizowane zostanie regularne porozumienie i współpraca tej platformy z przedstawicielami rynku pracy odnośnie oceny sytuacji, analizy oraz wspólnych kontroli w miejscach pracy.
25. Zostanie uzgodnione w jaki sposób będzie można zapobiegać poważnym i/lub powtarzającym się wykroczeniom przeciwko pracownikom poprzez rozszerzenie odpowiedzialności karnej osób prawnych i ich pełnomocników.
26. Organy władzy otrzymają narzędzia prawne do walki z nadużyciami, m.in. środki przymusu i kary administracyjne.
27. Wprowadzony zostanie obowiązek odpowiedzialności łańcuchowej do ustawy o zamówieniach publicznych.

28. Wyeliminowane zostaną nadużycia na rynku pracy, kryjące się pod postacią stażu czy wolontariatu, a tego typu forma pracy zostanie wyraźnie zdefiniowana.
29. Zebrane zostaną, w sposób zorganizowany, narzędzia prawne, posiadane przez organy władzy oraz przedstawiciele rynku pracy, dzięki czemu będą mogli wymieniać się dokumentami i informacjami, a także zostanie wydany podręcznik dla pracowników podobnych zawodów. W razie konieczności, zostaną wydane dodatkowe uprawnienia.
30. Ofiarom handlu ludźmi i pracy przymusowej zostanie zapewniona właściwa pomoc i ochrona. Plan działań przeciwko handlowi ludźmi jest gotowy i będzie realizowany. Definicja handlu ludźmi zostanie skorygowana, zakaz pracy przymusowej zostanie usankcjonowany prawnie pod groźbą kary, która ma zapewnić jego skuteczność.
31. Udzielanie informacji zagranicznym pracownikom zostanie znacząco usprawnione, np. poprzez powstanie biura doradczego i zwiększenie ilości informacji dostępnych na stronach internetowych. Zorganizowana zostanie również informacja dla pracodawców odnośnie warunków pracy

Zarządzanie gospodarką, rynek pracy i poziom cen

32. Organizacje zrzeszające pracodawców i pracowników będą członkami Rady ds. Gospodarki Krajowej, posiadającej rozszerzoną rolę, której celem jest wesprzeć koordynację polityki ekonomicznej z decyzjami na rynku pracy, mając na uwadze stabilizację społeczno-gospodarczą.
33. Władze oraz organizacje zrzeszające pracodawców i pracowników będą wspólnie pracować nad napisaniem Zielonej Księgi o Przyszłości Umów Zbiorowych i Spraw Rynku Pracy. Zielona Księga zostanie skierowana do zaopiniowania przez parlament zanim podjęte zostaną ostateczne decyzje.
34. Aby przyczynić się do stabilizacji cen nie będzie podwyżek opłat skarbowych w roku 2019 ponad te, które już miały miejsce. W 2020 roku opłaty zostaną podwyższone o maksymalnie 2,5% lub mniej w przypadku niższej inflacji. Ważne jest, aby firmy na rynku wzięły odpowiedzialność za rozwój cen i takie jest założenie. Rząd również poczyni kroki, aby firmy należące do skarbu państwa, m.in. zakłady energetyczne, podchodziły w sposób powściągliwy do zmian w swoich cennikach.

Uproszczenie przepisów i kontrola

35. Ustawa o konkurencji zostanie zrewidowana pod względem uproszczenia jej realizacji oraz zwiększenia jej skuteczności. Między innymi zostanie wzięte pod uwagę to, czy Urząd Ochrony Konkurencji (*Samkeppniseftirlitið*) będzie wydawał specjalne decyzje na zasadzie odstępstwa od przepisów, czy firmy będą musiały same ocenić, czy zachodzą takie warunki. Graniczne kwoty obrotu przy fuzjach podlegających obowiązkowi zgłoszenia zostaną zrewidowane pod kątem ich podwyższenia, a także zostaną zaproponowane zmiany w przepisach dotyczących procedur fuzji, mające na celu ich uproszczenie, m.in. poprzez uproszczenie skróconych zawiadomień o fuzji.
36. Władze już wcześniej poprosiły OECD o przeprowadzenie oceny konkurencyjności przepisów związanych z turystyką i budownictwem, aby zniwelować bariery konkurencyjności i obciążenia prawne. Rozpatrzone zostaną m.in. uproszczenie realizacji spraw związanych z

budownictwem, aby skrócić czas budowy, obniżyć koszty oraz poprawić warunki dla istnienia skutecznej konkurencji z korzyścią dla przedsiębiorców i konsumentów. Również zostaną podjęte prace nad uproszczeniem zasad kontroli i procesów obsługi dotyczących wydawania pozwoleń dla przedsiębiorców, m.in. w celu analizy, gdzie można będzie zmienić lub uprościć przeprowadzenie oficjalnej kontroli przez uprawnione jednostki oraz lepsze wykorzystanie rozwiązań informatycznych w działalności urzędów.

37. Komisja doradcza ds. oficjalnej kontroli w porozumieniu z przedstawicielami rynku pracy zakończy projekt zebrania przepisów prawnych dotyczących wydawania pozwoleń, kontroli i opłat, które są obciążające dla działalności gospodarczej oraz przygotuje propozycje poprawek. Komisja dopilnuje równocześnie, aby nie powstawały bez uzasadnienia nowe obciążające przepisy prawa odnośnie wydawania pozwoleń, kontroli i opłat, a także przeprowadzona zostanie analiza wpływu tych przepisów na działalność przedsiębiorców.

38. Na zlecenie Kancelarii Premiera zlecono przeprowadzenie badania opinii wśród islandzkich firm na temat systemu kontroli. Komisja doradcza ds. oficjalnej kontroli pracuje nad propozycjami poprawek na podstawie wyników tego badania.